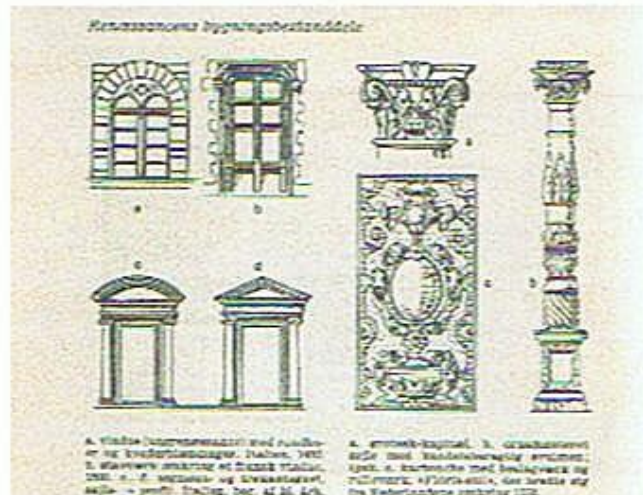
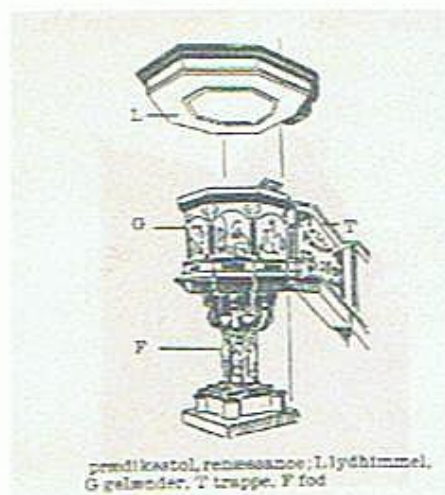
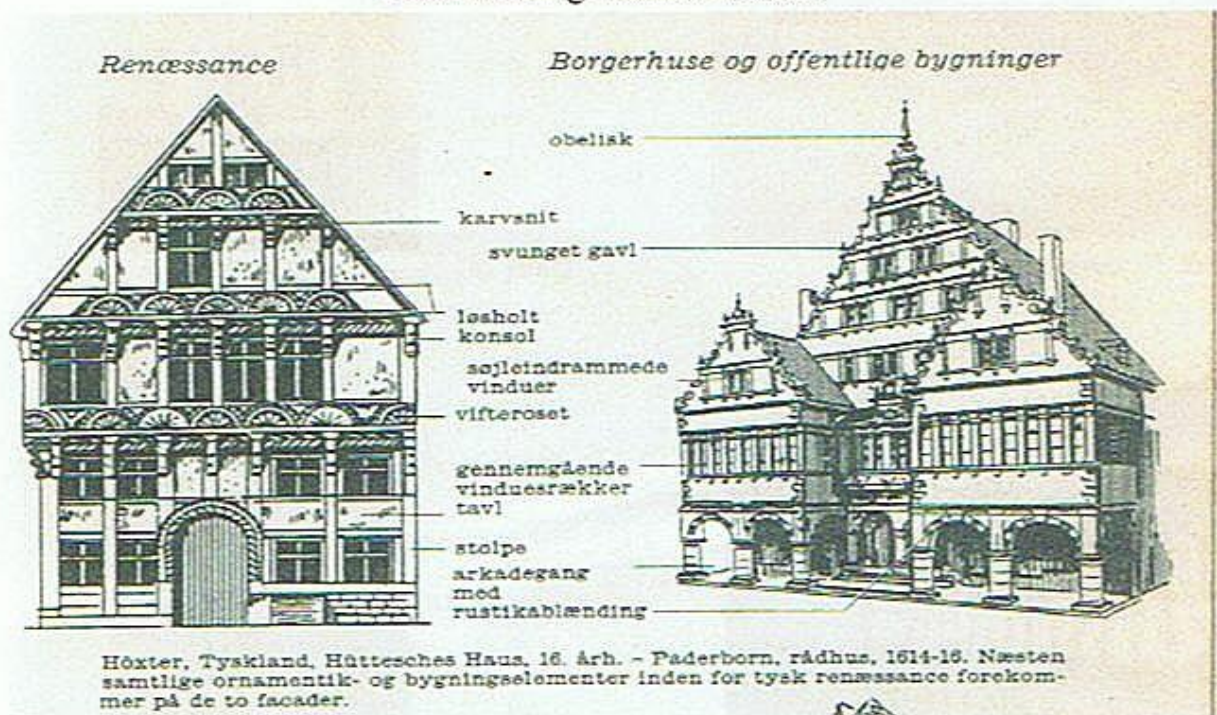

Hvad var renæssancen?

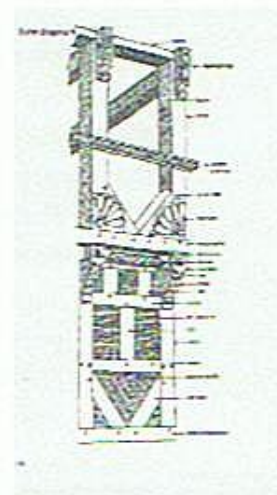
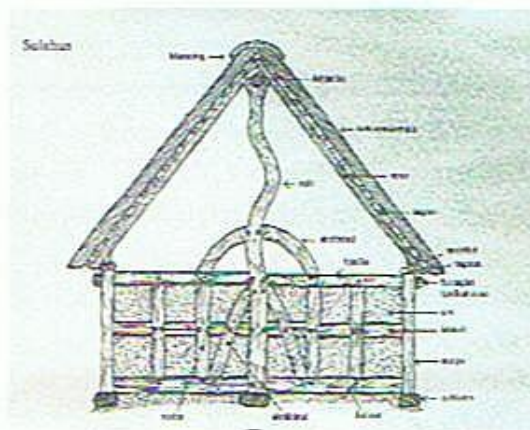
Renæssance betyder *genfødsel*, og i de rige bystater i Norditalien, som var renæssancetænkningens udgangspunkt, søgte man at vende tilbage til de antikke stilidealer som harmoni, enkelhed, symmetri, regelmæssighed og balance. Den europæiske høj-renæssance i årene 1500-1650, var en tid præget af store forandringer: Reformationen af den katolske kirke i Nordeuropa fandt sted. Et nyt menneskesyn med respekt for individet og mennesket i centrum dannedes. Naturvidenskabelige gennembrud inden for bl.a. astronomi, geografi, fysik skabtes på grundlag af observationer frem for tro. Grunden blev lagt til moderne kunst, litteratur og filosofi. Fibiger og Lütken (2003)

Den periode, der i Danmark betegnes som renæssance, er tiden fra reformationen i 1536 til endevældens indførelse i 1660. Ligesom i den øvrige del af Europa opnåede borgerstanden og adelen betydelig magt og rigdom, som bl.a. manifesteredes i opførelsen af prægtige bygningsværker påvirket af tysk og hollandsk arkitektur.

Arkitektur og stilsiltiske træk

Tegninger på side 1 er fra Nielsen (uå) p. 34, 65 og 162.

Bindingsværkstegninger er fra Benzons (1984) p. 198 og 199.

Assens og omegn

Østergade 36, opført ca. 1600.

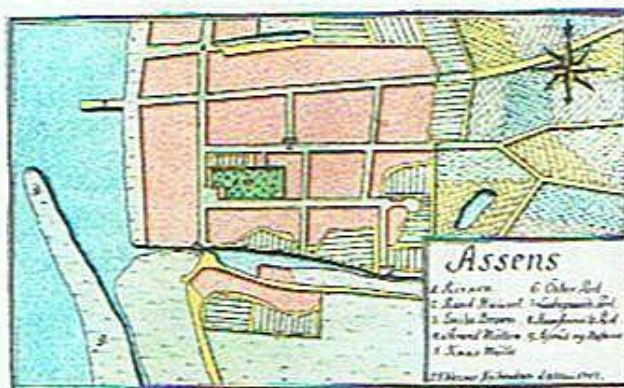
Korsgade 11, opført ca 1575.

Ladegårdsgade 2-4, opført ca 1700..

Ladegårdsgade 2-4 i 1916. Foto: Hugo Matthiess

Weckers bykort. Kjelbo (1977), p. 27.

Oksnebjergvej 10, bygavl flyttet til landhus.

Gamtofte kirke. Inventar fra ca.1600.

Damsbo. Parallelfloje opført ca. 1655.

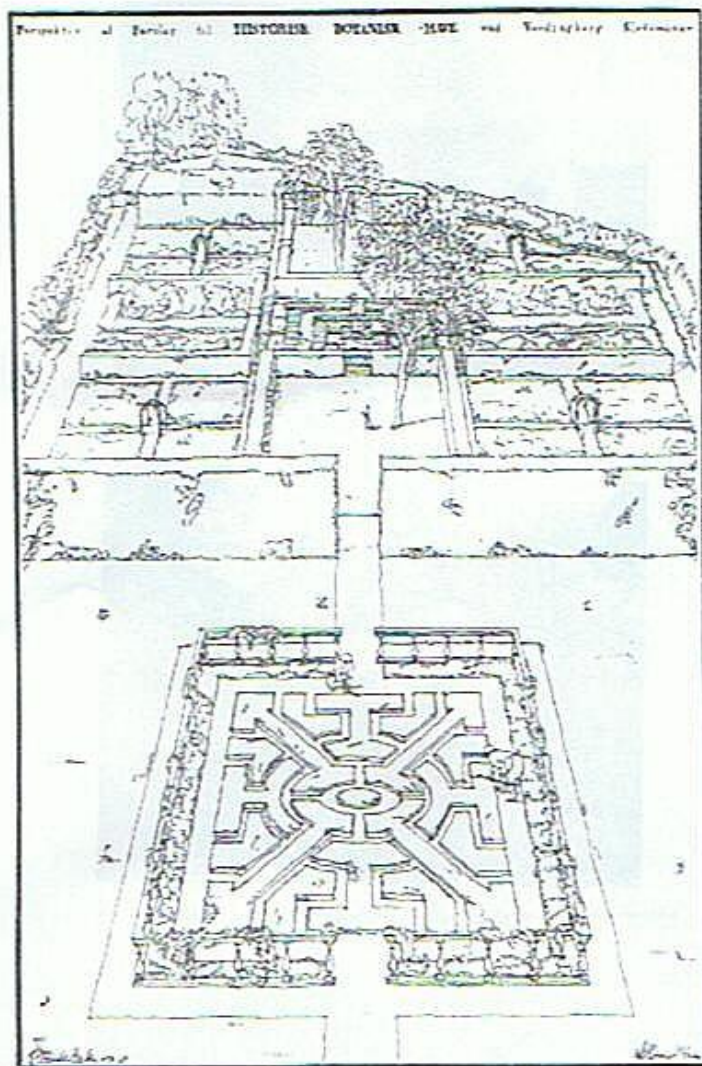
Løgismose. De ældste dele opført ca. 1500.

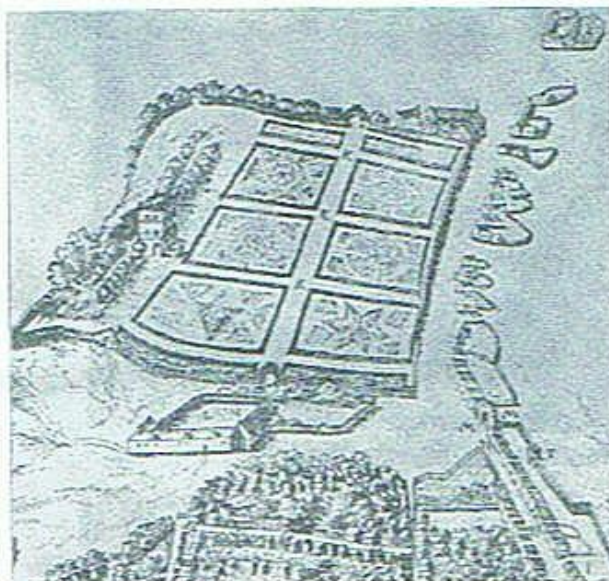
Hagenskov vandmølle opført fra ca. 1600.

Havekunst

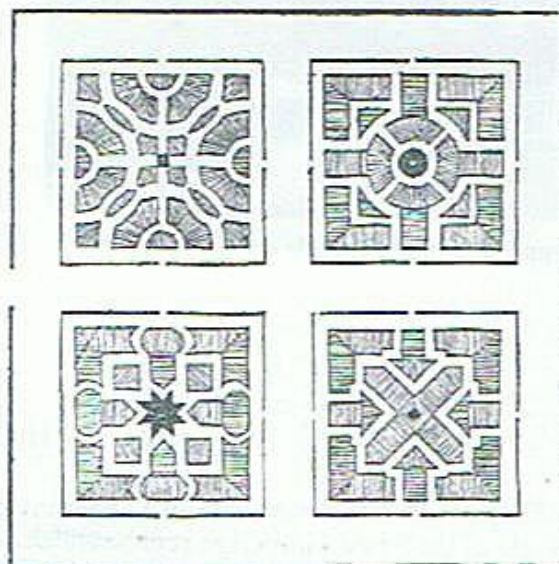
..."Efter Reformationen tilfaldt klosterhaverne kronen og fra denne tid findes vidnesbyrd om nogle af de første kongelige renæssancehaver, fx Lunde have også kaldet Kronborg Have ved Helsingør. Haverne var fortsat hegnede og underlagt en arkitektonisk helhedsplan baseret på den gamle kvadraturinddeling med sirlige bede med en morsom blanding af pryddplanter og nytteplanter som ribs og kål. Bedene lå som adskilte dele som mønster på en flade uden aksefast tilknytning til huset. Træsnit, planer og optegnelser fra tiden herunder den første danske havebog *Horticultura Danica* af urtegårdsmand Hans Rasmussen Block (1647) - giver indblik i renæssancehavens inventar: Espalier (til roser), buegange til at spadsere i og løvdækkede lysthuse, hvori måltider kunne indtages, fuglesang i form af "quinckelerende" fugle i bure opsat i træer og pletter med blomster som "Nejlicker, Leucoja og Rosmarin" anbragt i behagelig duftøjde. "Lister" af buksbom kantede kvartererne med de uens beplantede og uens formede bede, hvori også formklippede buske i stedsegrønt (topiarier) kunne optræde. Renæssancehaven var en have til selskabeligt samvær, selvforydelse, poesi og afslappede oplevelser. En sansernes have med et vis mål af nytteværdi."....

G.N. Brandt. Rekonstruktion af renæssancehave. 1919
Georg Boye (1972) bd. 2, panche 73.

Lunde have ved Helsingør efter Resen. 1670
Boye (1972) bd. 2, planche 74

Parterre have fra Horticultura Danica. 1647
Boye (1972) bd. 2, planche 74

Kilder:

- Benzon, Gorm (1984): Gammelt dansk bindingsværk. Det Benzonske forlag.
 Boye, Georg (1972): Havekunstens Historie i Kulturhistorisk Belysning, bd. 1-2. DSR forlag, KVL.
 Fibiger, J og G. Lütken (2003): Litteraturens veje. Systime
 Kejlbo, Ib, red. (1977): Weckers bykort. En kortsamling fra 1700-årene. Wormanium
 Nielsen, Henning (uå): Bygningkunst og stilarter. Lademann.
 Oversættelse af Koch, Wilfried (uå): Kleine stilkunde der Baukunst. Bertelsmann Verlag
 Orduna, Jette R. (1995): Hugo Matthiassens Assens og omegn. Hikuin
 Scocozza, Benito og Grethe Jensen (1994): Danmarkshistoriens hvem, hvad og hvornår. Politiken
 Skaarup, Bi (2006): Renæssancemad. Gyldendal
 Smidt, Claus M. (2006): Renæssancens Bygninger. Bygningskulturens Dag 2006. Kulturarvsstyrelsen
 Stephensen, Lulu Salto (2002): Havekunstens historie. Fredning og Bevaring nr. 4, 2002, pp 4-17. BYFO